

het daar niet op. De hele nare was erop gericht om het de koning naar de zin te maken. Daar moesten de eunuchen zelfs hun

De eerste indruk

Psychologie

Bij sollicitaties is de eerste indruk erg belangrijk. Vaak schijnen werkgevers namelijk na een paar minuten al te weten of zij een sollicitant willen aannemen. Niet alleen bij sollicitaties, maar ook in het dagelijks leven vormen mensen zich razendsnel een mening over anderen. Meestal gebruikt

men daarvoor eenvoudige informatie. Draagt iemand een Ajax-shirt, dan houdt hij vast van voetbal. Houdt iemand de deur open, dan zal hij wel vriendelijk zijn.

Het primacy-effect

Dat mensen snel over elkaar oordelen, komt door het 'primacy-effect'. Het primacy-effect betekent dat mensen de dingen die

bovenaan een lijst staan beter onthouden dan de andere punten op de lijst. Ook denken ze dat de dingen die als eerste genoemd worden in een opsomming, het belangrijkste zijn.

Het primacy-effect werd in de vorige eeuw onderzocht door de Amerikaanse psycholoog Solomon Asch. Asch vroeg een groep personen wat zij vonden van een vriend die hij omschreef als 'jaloers, koppig, kritisch, impulsief, ijverig en intelligent'. Daarna vroeg hij een andere groep hetzelfde, maar nu noemde hij zijn vriend 'intelligent, ijverig, impulsief, kritisch, koppig en jaloers'. Wat bleek? De eerste groep beoordeelde zijn vriend negatiever dan de tweede groep. Door het primacy-effect baseerden de groepen hun oordeel over de vriend vooral op de eerste dingen die ze over hem hadden gehoord.

Leren mensen iemand kennen, dan onthouden zij dus door het primacy-effect vooral de eerste eigenschappen die zij van diegene zien. Ook bepalen mensen na het zien van bepaalde positieve of negatieve eigenschappen al snel of iemand 'goed' of 'slecht' is. Asch noemde dit het 'halo-effect'.

Een vaststaand en eenzijdig beeld?

Het primacy- en halo-effect zorgen ervoor dat een eerste indruk al snel leidt tot een vaststaand beeld van iemand, dat later nog maar moeilijk kan worden bijgesteld. Maar is het wel verstandig om op een eerste indruk af te gaan? En na ontdekking van één goede eigenschap te concluderen dat het verder ook wel snor zal zitten met die persoon? Mensen bezitten immers nooit alleen goede of slechte eigenschappen. En bezit iemand één slechte eigenschap, dan betekent dit niet per se dat de rest ook wel niet veel soeps zal zijn. Aan sommige eigenschappen, zoals huidskleur, kan men weinig doen. Iemand kan bovendien een slechte of juist heel goede dag hebben, en bij de eerste indruk heel anders overkomen dan hij of zij werkelijk is. **SS**

Bespreken

- Soms is een eerste indruk zo positief dat mensen meteen vrienden worden of zelfs verliefd worden op elkaar. Heb je ooit een hechte vriendschap gesloten met iemand die je pas net kende?
- Ken je iemand die je eerst niet aardig vond, maar met wie je nu bevriend mee bent? Hoe kwam dit?
- Noem drie goede eigenschappen van jezelf. Laat een ander ook drie goede eigenschappen van jou noemen. Komen de lijstjes overeen? Denk je dat andere mensen je zien zoals jij jezelf ziet?

